

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelma 2025-2028

Metsokankaan koulu

Johdanto

”Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia.” (Oulun kaupungin opetussuunnitelma, luku 4)

A group of diverse children are standing in a circle, stacking their hands on top of each other in a gesture of unity and teamwork. The background is a bright, modern interior with large windows and shelves.

KESKEISET KÄSITTEET - näitä tavoitellaan

Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Tasa-arvo tarkoittaa eri sukupuolten tasapuolisia oikeuksia ja mahdollisuuksia, sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Päätöksenteossa tasa-arvo tarkoittaa, että päätöksiä tehdään kaikkien sukupuolten kannalta mahdollisimman oikeudenmukaisella tavalla.

Turvallisempi tila pyrkii luomaan paikallaolijoille ja osallistujille tunteen fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Turvallisemman tilan periaatteita ja toimintatapoja noudattamalla kaikki pyrkivät omalla toiminnallaan rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä ja keskustelua. Tilasta vastaavat puuttuvat kaikenlaiseen häirintään ja syrjintään.

KESKEISET KÄSITTEET – näistä pois

Rasismi on ihmisryhmän tai ihmisryhmän jäsenen ihmisarvon alentamista. Se tarkoittaa oletetun ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät.

Syrjintä tarkoittaa, että ihmistä kohdellaan perusteettomasti huonommin jonkin henkilökohtaisen syyn perusteella. Syrjintä on kielletty lainsäädännöllä.

Häirintä on henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista ja tosiasiallista loukkaamista niin, että siitä syntyy uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri. Häirintä on syrjinnän muoto.

TIIVISTETYSTI - MISTÄ ON KYSE?

- **Yksikkökohtainen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään** lukuvuoden 2024-2025 aikana seuraavaksi kolmeksi vuodeksi 2025-2028.
- Perusta lakipykälissä, kaupunkitason linjauksissa sekä koulun toimintaa ohjaavassa arvopohjassa sekä asiakirjoissa. Suunnitelma on opetussuunnitelman pakollinen liite.
- Osana päivitystä **perusopetukseen laaditaan yhteiset turvallisemman tilan periaatteet**, joita yksikkö soveltaa omaan toimintaympäristöönsä.

NYKYTILANTEEN KARTOITUS
(ml. antirasistinen keskustelu
työyhteisössä)

TOIMENPITEIDEN VALINTA
JA TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN

PÄIVITETTY SUUNNITELMA
KÄYTTÖÖN ELOKUUSSA 2025

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys Metsokankaalla

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskartoitus
huoltajille ja oppilaille (6.-9. luokat)
joulukuussa 2024 – tammikuussa 2025.

Kartoitusten tulosten käsittely henkilöstön ja oppilaiden kanssa
kevätlukukaudella 2025.

Henkilöstön antirasismikeskustelu kevätlukukaudella 2025.

Päivitetty suunnitelma valmis 30.5.2025

Päivitetty suunnitelma otetaan käyttöön elokuussa
2025.

Oppilaiden (6.-9. luokat) tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskartoituksen tuloksia Metsokankaalla

Yleiset kokemukset koulusta:

- Koulu koetaan pääsääntöisesti turvalliseksi paikaksi, 9% vastaajista kokee toisin.
- Oppilaista noin viidennes kokee, ettei mielellään käänny koulun aikuisen puoleen, jos on huolia koulussa.

Epäasiallinen käytös ja fyysinen koskemattomuus:

Epäasiallista puhetta on edelleen paljon, 60% vastaajista on kuullut sitä viimeksi kuluneen vuoden aikana koulussa. Erilainen epäasiallinen käytös ja puhe on kuitenkin vähentynyt vuodesta 2021:

- kaksimielinen, härski puhe **2021 74% → 2025 60%**
- vartaloon tai seksuaalisuuteen liittyvä ikävä kommentointi **2021 42% → 2025 30%**
- sukupuoleen perustuvan tai seksuaalisen häirinnän havainnot ja kokemukset **2021 18% → 2025 13%**
- fyysisen koskemattomuuden loukkauksia ja epämiellyttäviä ehdotuksia sen sijaan on kokenut tai havainnut useampi vastaaja (20%) kuin edellisessä kartoituksessa (14%).

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus koulussa:

- Reilu enemmistö kokee toteutuvan aikuisten osalta ja myös suhteessa toisiin oppilaisiin.

Koululla toteutuvia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tukevia käytänteitä, joita jatketaan edelleen

- säännöllisesti 8 kertaa lukuvuodessa kaikilla luokka-asteilla pidettävät hyvinvointitunnit, joilla käsitellään mm. tunne- ja turvataitokasvatuksen sekä itsetuntemuksen teemoja
- luokka-asteittain kirjatut ja vuosittain toteutettavat Hyvinvointityön muut tapahtumat
- 5. ja 7. –luokkalaisille järjestettävät rasismiin vastaiset koulutukset: Yhdessä ilman rasismia
- KiVa-toiminnan käytänteet ja ennaltaehkäisevä kasvatus, erityisesti luokka-asteilla 1, 4 ja 7
- katsomuksellisten tilaisuuksien järjestäminen yhdenvertaisuus huomioiden
- henkilökunnan ennalta harkittu yhdenvertaisuutta ja suvaitsevaisuutta edistävä toiminta arjessa
- kaikkien henkilöiden ystävällinen, arvostava ja asiallinen kohtaaminen, myös niissä tilanteissa, jolloin käytöstä ohjataan parempaan suuntaan
- koulun inklusiiviset käytänteet ja integraatio
- kaikkien luokkien ryhmäyttävä toiminta ja oppilaiden kasvatus toimimaan erilaisten ihmisten kanssa, esimerkkinä yläkoulun käytäntö, jonka mukaan luokanohjaaja muodostaa luokan työskentelyparit ja ryhmät
- erilaiset tilaisuudet ja tapahtumat, joissa oppilaat yli luokkarajojen kohtaavat toisiansa

Kartoituksesta nousseita asioita ja uusia ehdotuksia kehittämiskohteiksi ja toimenpiteiksi

- oppilaiden osallisuuden ja toimijuuden kokemusten edistäminen edelleen, enemmän yhteisöllisiä tapahtumia ja toimintaa kouluun sekä juhlia, joissa oppilaat saavat loistaa
- kouluvierailuja ja kokemusasiantuntijoita erilaisiin teemoihin liittyen
- ystävyyskoulutoimintaa, KV-toiminnan edistämistä, erilaisuuden tuominen osaksi koulun arkea
- aikuisten puuttuminen poikkeuksetta epäasialliseen käytökseen ja puheeseen
- Verso-toiminnan mahdollisuudet suvaitsevaisuuskasvatuksessa ja ristiriitatilanteiden selvittämisessä
- yläkoululaisille enemmän aktiivista välituntitoimintaa

Koulun toimintasuunnitelma ja toimenpiteet

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteet ja kehittämistoimet sisältyvät koulun vuosittain päivitettävään toimintasuunnitelmaan, jossa lukuvuonna 2025-26 on kolme teemaa. Teemojen tapahtumat ja sisällöt ovat koulun vuosikellossa.

Yhteisöllisyyden ja "Meidän Metsokangas" tunteen vahvistaminen

- oppilaiden osallisuuden kokemuksen lisääminen oman luokan tasolta lähtien, yhteisiä tilaisuuksia oppilaille lukuvuoden aikana
- hyvinvointitunnit ja hyvinvointityön tapahtumat jatkuvat
- elokuussa 2025 moninaisuutta käsittelevä puheenvuoro 7.-9. -luokille, samassa yhteydessä julistetaan Syrjinnästä vapaa koulu –teema
- koulunuorisotyön käynnistäminen syyslukukauden aikana

Oppilaiden keskittymis- ja oppimiskyvyn varmistaminen

- yläkoulun oppilaita kannustetaan vuorovaikutteiseen toimintaan myös välitunneilla ilman kännyköitä ja toimimaan ilman kännyköitä
- kehitetään välituntitoimintaa yhteistyössä koulunuorisotyön kanssa

Kestävä tulevaisuus koulun arjessa

- KesTu-polun luokka-astekohtaisen retkitoiminnan toteuttaminen, yhteisöllisyyden ja ryhmätoiminnan vahvistaminen
- Verso-toiminnan käynnistäminen KiVa-toimintamallin rinnalle lukuvuodesta 2025-26 alkaen, restoratiivinen koulutus henkilöstölle syksyllä 2025
- KV-toiminnan edistäminen ja näkökulmien laajentaminen

Syrjinnästä vapaa koulu

[Syrjinnästä vapaa koulu](#) on osa oikeusministeriön ja eri järjestöjen Syrjinnästä vapaa alue –kampanjaa.

Syrjinnästä vapaaksi alueeksi julistautuminen merkitsee syrjinnän vastustamista, siihen puuttumista sekä ihmisten yhdenvertaisuuden tunnustamista.

Kaupunginhallitus on linjannut, että Oulu lähtee mukaan kampanjaan.

